

Kål-åge og alle de andre

Af Henning Kalsgaard Poulsen

Et sted i verden var der en forening, hvor kun de allerkløgeste kunne blive medlemmer. Det var en munter forening med højt til loftet, hvor der altid var nogen, der kunne svare begavet på spørgsmål, og hvor latteren gang på gang rungede gennem mødesalen, fordi humor var en vigtig del af samværet.

Over døren var der bare to sætninger. Der stod: 'Du skal opføre dig anstændigt' og 'Du skal opføre dig, som du ønsker, andre skal opføre sig', og det fungerede i bund og grund godt, så det strømmede til med medlemmer til foreningen. Her var plads og hjerterum til alle, der viste sig kloge nok til at blive optaget.

Bestyrelsen så det som sin fornemste opgave at sørge for, der var en god stemning, så den stillede hver dag friske buketter frem i mødesalen og sørgede for, at der blev inviteret dygtige oplægsholdere.

Der opstod dog snart en situation, der satte harmonien i foreningen på en hård prøve. Egentlig var alle enige om, at mangfoldighed var en styrke, og at der skulle være plads til alle, der via deres klogskab var værdige til optagelse. Tålmodigheden blev alligevel udfordret, da en stammer blev optaget. Stamme-steen, som han blev kaldt, udstødte et stort 'HA' inden hver sætning, for det var den eneste måde, han kunne håndtere sit stammeri på. Det var ret irriterende, men folk mente oprigtigt, der skulle være plads til alle, så de lod som ingenting, selv om der nok var en tendens til, at de søgte andre samtalepartnere for at slippe for irritationen. Stamme-steen følte sig derfor efterhånden noget isoleret i foreningen, og han sad og blev mere og mere trist i et hjørne af salen. Derfor gik nogle af medlemmerne hen for at snakke med ham. De foreslog, at han gik i behandling for sin stammen, fordi – som de sagde – det desværre var frygteligt forstyrrende for en samtale, når han var nødt til at udstøde et 'HA' i tide og utide.

Selv om henvendelsen sådan set havde været både venlig og velment, blev Stamme-steen ret pikeret og beklagede sig til andre i foreningen. Forargelsen bredte sig, og diskussioner gik i gang om, hvorvidt man kunne tillade sig at gå i rette med andre medlemmer – og især om man kunne klandre folk for skavanker, der som i dette tilfælde så tydeligt var en del af selve personligheden. I solidaritet begyndte nogle at udstøde et højt 'HO HO HO', hver gang de ville sige noget. Andre valgte at indlede en samtale med at frembringe lyden af en motorsav, for at efterprøve om der nu også var så højt til loftet, som alle gik og bildte sig ind.

Stemningen blev hurtigt meget sammenbidt, og ethvert forsøg på mægling fik en næsestyver. Inden længe stod det klart, at noget måtte gøres. Bestyrelsen fik travlt med at nedsætte udvalg og komme med forslag, som kunne tage hånd om problemet.

Egentlig mente de fleste, at så kloge folk som foreningens medlemmer burde kunne klare at tage almindeligt hensyn til hinanden, men da larmen tog til, overgav man sig, og der blev udpeget 3 noiseratorer, der skulle holde øre med lydfrembringerne og bede dem dæmpe sig.

Der opstod nu en diskussion om, hvorvidt noiseratorerne havde hjemmel til at irrettesætte andre medlemmer, eller det skulle godkendes af bestyrelsen. Et udvalg blev nedsat til at behandle den sag. Et andet udvalg blev nedsat til at fastlægge et sanktionssæt, for det var tydeligt, at det ikke var nok med en henstilling. Et sindrigt system af sanktioner blev vedtaget gående fra en 'Løftet pegefinger' til 'Udelukkelse fra mødelokalet i en periode'.

Sanktioner blev tildelt, og det blev en sport at omgå dem. Hvis en blev udelukket fra mødelokalet en tid, indtalte han fluks harske og provokerende lyde, som han fik en vasal til at smugle ind i salen på bånd i båndoptagere, der diskret og uset blev gemt i alt fra lagkager over vandposte til barmfagre buster i mødelokalet – eller der blev slet og ret smuglet højttalere ind, så der kunne tales direkte udefra.

Der blev også uddelt et hav af løftede pegefingre, hvilket fik endnu en debat til at bryde ud. Denne gang om, hvorvidt en løftet pegefinger var ophørt som sanktion, i det øjeblik fingeren igen var faldet, eller den var en pind i en ligkiste, således at vejen til udelukkelse nu var blevet kortere for synderen. En klagede over sin modtagne løftede pegefinger på generalforsamlingen, hvor bestyrelsen under den timelange diskussion mente, at den finger, han havde fået, for længst var flyttet over til andre syndere – og at bestyrelsen slet ikke længere havde fingre nok til at give fingeren til dem, der kunne trænge.

Mange mente, at bestyrelsen nu slet ikke var sin opgave voksen, så den skulle skiftes ud. Det var jo fx tydeligt, at den ud over at administrere reglerne uheldigt, ikke længere fik taget sig tid til at sætte buketter frem og invitere oplægsholdere.

Hidtil havde alle valg være foretaget efter almindelige flertalsprincipper, men det gik op for nogle af medlemmerne, at det princip i særlige situationer kunne betyde, at et mindretal kunne vælge en af de onde, hvis to af de gode stillede op samtidig. Det var uretfærdigt, så man krævede et nyt valgsystem. Endnu et udvalg blev nedsat og på en efterfølgende generalforsamling blev et nyt sindrigt valgsystem indført. Det var ganske vist så spidsfindigt, så stort set kun computere kunne beregne, hvem der blev valgt, men det var – mente flertallet – mere retfærdigt.

Der kom forslag om at indrette et mødelokale mere. I det nye mødelokale skulle man så aftale at holde sig til saglige emner og lade være med at chikanere. Efter lange diskussioner blev det vedtaget at oprette rummet, men der bredte sig hurtigt en dem-og-os-stemning. Mange morede sig over at kalde det nye rum for sovesalen og dem, der formastede sig derind, for syvsoverne. Holdningen var, at man her i foreningen jo skulle have højt til loftet og plads til alle – og så kunne man ikke have den slags sekteriske tiltag. Det nye rum kom hurtigt til at leve op til sit tilnavn, da deltagerne måtte snige sig ind og ud for at slippe for de syrlige kommentarer og derfor til sidst opgav.

I det gamle rum fortsatte udgydelserne. Der var stor utilfredshed med noiseratorernes arbejde. De henviste i deres afgørelser til skiltet over døren, men det mente mange slet ikke, man kunne bruge som grundlag for sanktioner. 'Du skal opføre dig anstændigt' stod der øverst. Jamen, hvornår er noget anstændigt? Det var jo ganske subjektivt, hvad den enkelte fandt anstændigt. Og den anden sætning 'Du skal opføre dig, som du ønsker, andre skal opføre sig' var også uegnet, for enhver kunne jo hævde, at man også ønskede modparten skulle indlede en disput med at sige som en motorsav. Desuden mente flere, at sætningen lå alt for tæt op ad en central devise fra kristendommen, der dikterede, at man skulle behandle sin næste, som man selv ønskede at blive behandlet – og religiøse symboler og paroler hørte sig ikke til i en forening for de klogeste.

Endnu en animeret diskussion tog fart. Denne gang om forslag til mere klare regler. Et udvalg blev nedsat og regler blev vedtaget, mens de gamle regler, der var skåret ind i bjælken over døren, blev høvlet væk.

Den mest chikanerende og enerverende lyd var motorsavslyden, så man lavede en regel om, at det ikke var tilladt at sige lyde, der var imitationer af motorer af nogen som helst art. Det hindrede dog ikke motorsavsfolket i at fortsætte lydtafet. I stedet gik de over til at sige dyrelyde. "Mæ, mæ, mæææææh", lød det gennem lokalerne. Man indførte derfor en regel om, at der ikke måtte siges dyrelyde. Mæh-lydene fortsatte, og de formastelige blev idømt en sanktion. De nægtede at indordne sig, idet de fremførte, at de ikke fremsagde dyrelyde. De citerede blot en populær dansktopmelodi indspillet af Børge og Bøflerne engang tilbage i 70'erne. Hvem skulle nu afgøre, om det var en omgåelse af reglerne eller legitime citater? Det blev klart, at foreningen var nødt til at have en klageinstans, så en ombudsmand blev valgt, så den slags tvister kunne afgøres.

Regel på regel blev indført og efterhånden blev det værste spektakel dæmpet, men der var altid nogen, der var klar til at udfordre reglerne. Tude-tage var i front. Han gjorde det nok mest for underholdningens skyld, for når han kom med begavede kommentarer i en seriøs samtale, var der næppe mange, der lyttede efter, men hvis han udfordrede reglerne, var der gevinst hver gang. Så sværmede de andre medlemmer om ham for at kommentere, som var det hvepse om en syltetøjsmad i september – eller slet og ret som fluer om en ... nåh, ja ... Tænk, at så mange kloge mennesker var så nemme at få til at opføre sig som lemminger. Jo, han morede sig. Andre udfordrede reglerne af principielle årsager, for at sikre at de blev tilpasset og forbedret til foreningens bedste. Atter andre holdt helt op med at sige noget, idet de fandt, at den slags diskussioner blot ville hvirvle mere mudder op i mudderhullet, og at vandet i hullet aldrig ville blive klart, så længe nogen rodede op.

Regel på regel, ja, de kom i en lind strøm. Der blev sat decibelgrænser, hvilket ganske vist havde den konsekvens, at humor fremover blev ikke eksisterende, fordi en af humor frembragt ukontrollabel latter havde det med at bryde decibelgrænsen, men reglen var nødvendig. Der blev forbud mod alt andet end almindelig tale. Og man måtte kun tale i 20 sekunder ad gangen. Længere indlæg var kun tilladte, hvis de var varslet en uge i forvejen via en liste på væggen. Indholdet skulle godkendes af en særlig komite, så det skulle leveres skriftligt en uge i forvejen. Men langt om længe var det lykkedes. Nu taltes der dæmpet og stille rundt ved bordene i salen. Foreningen var endelig blevet retfærdig.

En dag kom et af medlemmerne styrtende ind ad døren. Han råbte begejstret, at det var lykkedes ham at opfinde mekaniske vinger, så han kunne flyve ved egen kraft. ”Jubiiiiii! Tænk! Ved egen kraft! Jeg er en ny Leonardo da Vinci!”, råbte han glad og kækt. En dyb tavshed isnede gennem salen. Et øjeblik stilhed inden kommentarerne kom. Det var et soleklart brud på mange regler det her. Både decibelreglen, varslingsreglen, onomatopoietikonreglen og mange flere. Flugt-frede, som han senere blev kaldt, blev hurtigt lempet ud af døren af noiseratorerne, og han blev idømt udelukkelse på livstid.

Jo, reglerne fungerede, her var ordnede forhold nu. De få, der kom i mødelokalet, havde altid noget at snakke om. Hver gang et emne blev bragt op, kunne man se bort fra substansen i det sagte og i stedet diskutere, om det mon forbrød sig mod reglerne. Disse var nu så mange, så ingen længere havde det fulde overblik, og om ikke andet kunne man diskutere, om der var regler, der konfliktede i sagen, og om disse måske burde justeres. Eller man kunne sende en forespørgsel til de få vise i foreningen, der havde styr på alle reglerne, og bede om at få reglerne udlagt til brug i netop denne

særlige situation. Det var nu et sted, hvor der ikke længere var nødvendigt at tænke store tanker. Her behøvedes hverken luft under vingerne i håndens eller åndens sfære.

Da nu forholdene efterhånden var blevet ordnet, blev der så småt plads til, at bestyrelsen igen kunne sætte buketter frem, og der kunne endda også i ny og næ inviteres en oplægsholder, når blot denne på forhånd var instrueret grundigt om adfærdsreglerne.

Egentlig kunne fortællingen jo slutte her, men der var i foreningen et medlem, som lugtede svært under armhulen. Mange mente, at mangfoldighed var en styrke for foreningen, og at der skulle være plads til alle, der via deres klogskab var værdige til optagelse. Derfor forsøgte man også at give plads til Svede-svend, som han blev kaldt. Men folk fortrak, og derfor valgte et par af medlemmerne at fortælle ham hvorfor. De foreslog ham at bruge forskellige sæber og deodoranter, men Svede-svend fandt henvendelsen upassende og klagede sin nød til andre i foreningen. Der bredte sig en forargelse, så nogen i solidaritet holdt op med at vaske sig. Andre mente, at bestyrelsen tog parti, for der var en stærktlugtende gardenia i en af bestyrelsens buketter, og den lugtede da værre end lidt armsved. Bestyrelsen burde straks træde tilbage.

Der var i medlemsskaren en, de kaldte for Kloge-åge. Sagen fremkaldte en hændelse, der for altid fik ændret hans navn til Kål-åge.

Han hed ikke Kloge-åge for ingenting. Han vidste, at når man indtog store mængder af kål, ville det initiere en frembringelse af gasser i fordøjelsessystemet. Mængden ville hurtigt blive så stor, at det trak sydpå i kadaveret for til sidst at ende ved en af kropsåbningerne. Her kunne han lade gassen undslippe som en skarp replik til lugtsagen. Han vidste dog også, at et hurtigt udslip kunne risikere at forbryde sig mod de mange lydregler – og da han samtidig fra sin tid som værnepligtig vidste, at en såkaldt sniger var et uhyggeligt og langt skarpere våben på en 10-mandsstue end en uskyldigt brusende og buldrende prut, gik han i skarp træning med indtag af diverse andre fødevarer sammen med kålen og forsøg med kontrollerede udslip. Efter ugers træning gik han ind i lokalet og slap angrebet løs.

En aldeles ulidelig stank bredte sig. Folk var nødt til at holde sig for munden for ikke at udstøde lyde, der ville forbryde sig mod lydreglementet. Det stod alle lysende klart, at man hurtigst muligt måtte lave lugtregler og have valgt nogle hørmeratorer ...